

Afschrift: Spoelma, Heinen, Bekkers, Projectbureau EV 27176,
S3H,h.jongepier@zutphen.nl, m.achtereekte@vnog.nl

Regio Stedendriehoek
Projectbureau Externe
Veiligheid

Notitie

Burgemeester en wethouders van Zutphen,
t.a.v. mevrouw Heleen Jongepier

Door

J.J.G. Heinen

Gezien door

L. Spoelma

Onderwerp

Advies externe veiligheid bestemmingsplan Warnsveld kom zuid
Zutphen (27176)

Dossier

27176

Datum

05 april 2010

Kenmerk: LS/2010-0169

1. Inleiding

Gemeente Zutphen heeft het Projectbureau Externe Veiligheid van de Regio Stedendriehoek gevraagd advies uit te brengen voor wat betreft het aspect externe veiligheid van het bestemmingsplan Warnsveld kom zuid in Zutphen.

Het advies dat gemeente Zutphen vraagt heeft betrekking op de volgende vraag:

- Toets het bestemmingsplan op het aspect externe veiligheid.

Dit advies is gebaseerd op de aangeleverde gegevens vanuit de gemeente Zutphen:

- het aanvraagformulier advies Externe Veiligheid Regio Stedendriehoek d.d. 23 februari 2010;
- plankaarten 'Warnsveld kom zuid'.

Bij dit advies is verder gebruik gemaakt van de invoer van het risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS) aangaande risicobronnen in de gemeente Zutphen, wegtransportgegevens van Rijkswaterstaat (Adviesdienst Verkeer en Vervoer), buisleidinggegevens van de Gasunie, luchtfoto's (bron: Google Earth).

2. Toetsingskader

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi (en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid en het Besluit externe veiligheid buisleidingen) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatie waarde.

De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per risicobron vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 10^{-6} (één op 1.000.000) per jaar bedraagt. Deze contour is wettelijk vastgesteld als grens- of richtwaarde. Kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, grote (kantoor)gebouwen en grotere recreatieterreinen zijn niet toegestaan binnen deze 10^{-6} contour.

Groepsrisico

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt tengevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico.

Het groepsrisico is gedefinieerd als de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting, transportroute gevaarlijke stoffen of buisleiding en als gevolg van een ongevoerd voorval in dit invloedsgebied waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Het invloedsgebied is het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het groepsrisico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1000 slachtoffers tegelijk vallen. Bij transportrisico's geldt dat de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico overeen komt met de kans op 10 slachtoffers gelijk aan één op de tienduizend (10^{-4}). De kans op 100 slachtoffers gelijk aan één op de miljoen (10^{-6}) enzovoorts. Voor stationaire bronnen geldt dat de oriëntatiewaarde een factor 10 lager ligt.

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico is geen wettelijke norm, het is bedoeld als een ijkpunt. Er kunnen redenen zijn dat een gemeente meer of juist minder risico's accepteert. De gemeente is verplicht om voor iedere situatie een belangenafweging te maken (verantwoording groepsrisico). Daarbij spelen onder anderen de zelfredzaamheid van bewoners, vluchtwegen, economische en maatschappelijke belangen een rol.

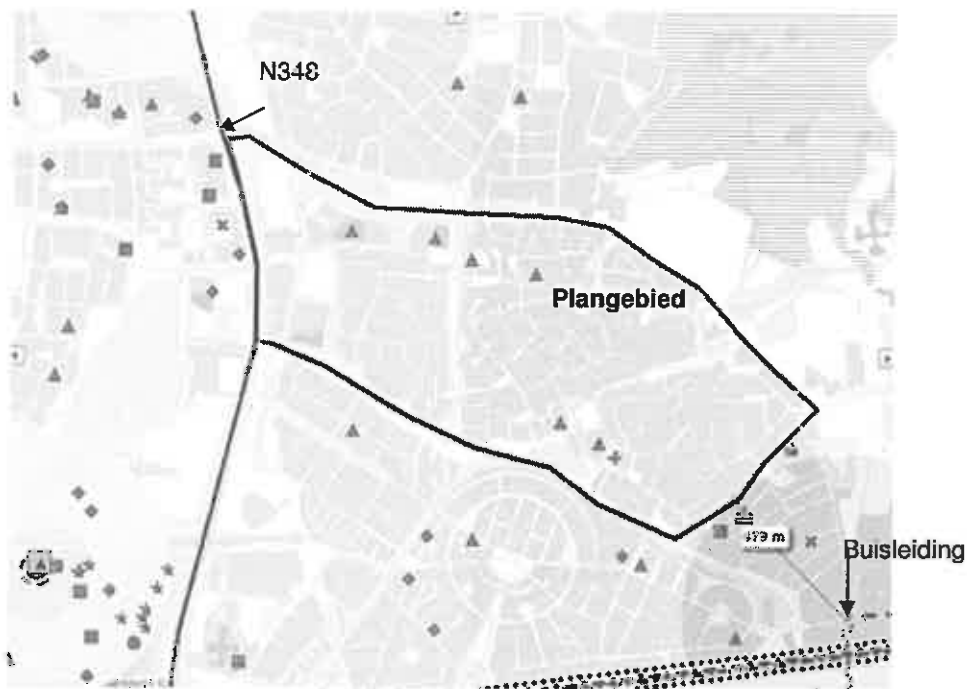
Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt in principe een verantwoordingsplicht voor de gemeente voor de toename van het groepsrisico ten gevolge van een verhoogde personendichtheid.

Momenteel is het toetsingskader voor transportroutes vastgelegd in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Er wordt gewerkt aan nieuwe wet- en regelgeving (Besluit transportroutes externe veiligheid, Btev), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet, voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen.

Het toetsingskader voor buisleidingen is vastgelegd in de circulaire Zoning langs aardgastransportleidingen 1984. Echter de veiligheidsafstanden voor hogedruk aardgasleidingen zijn herzien, maar nog niet formeel beschikbaar. De genoemde circulaire zal op korte termijn worden vervangen door een AMvB (Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen). De procedure daarvan loopt, maar de verwachting is dat de AMvB in de loop van 2009 in werking zal treden. De circulaire biedt in hoofdstuk 5.4 de mogelijkheid om af te wijken van de genoemde afstanden. Hoewel de huidige circulaire nog van kracht is, adviseert VROM om bij het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen al rekening te houden met de nieuwe inzichten. Inmiddels is door het RIVM en Gasunie een nieuwe rekenmethodiek voorgesteld en op 7 december 2006 door VROM geaccordeerd.

3. Risicobronnen

Risicobronnen worden op basis van het Registratiebesluit verplicht opgenomen op de provinciale risicokaart. Figuur 1 laat de risicobronnen binnen en nabij de planlocatie zien.

Figuur 1 risicobronnen binnen of nabij plangebied.

Uit figuur 1 volgt dat binnen het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. Nabij het plangebied zijn de volgende risicobronnen gelegen die invloed kunnen hebben op het plangebied:

- provinciale weg N348;
- Hogedrukaardgastransportleiding;

3.1 Provinciale weg N348

De provinciale weg N348 is een doorgaande route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor wat betreft de transportaantallen vervoer gevaarlijke stoffen zijn telgegevens beschikbaar uit 2002 en 2003 van Rijkswegen en enkele provinciale wegen beschikbaar (AVIV 2003). Inmiddels heeft de Adviesdienst Verkeer en Vervoer ten behoeve van de ontwikkeling van het Basisnet nieuwe tellingen uitgevoerd (2009).

Deze tellingen geven de volgende vervoersintensiteiten in aantallen transportbewegingen per jaar:

LF1 (bv diesel):	390 transportbewegingen;
LF2 (bv benzine):	290 transportbewegingen;
GF3 (LPG/propan):	975 transportbewegingen.

Het hoge aantal transportbewegingen LPG propaan over de N348 is te verklaren door de aanwezigheid van het bedrijf Primagaz op de Mars. Het aantal transportbewegingen met benzine en diesel lijken aan de lage kant. Eerder tellingen gaven een beeld van circa 1000 transportbewegingen met zowel LF1 als LF2.

De risico's ten gevolge van het transport van gevaarlijke stoffen zijn indicatief berekend met het rekenprogramma RBM II. Hierbij is voor LF1, LF2 en GF3 1000 transportbewegingen ingevoerd. Ten aanzien van personendichtheden is een conservatieve benadering gekozen:

- 80 personen per hectare voor woonbebouwing;
- 100 personen per hectare voor bedrijven;
- Sportvelden 40 personen per hectare en wekelijks 15 uur in gebruik.

4. Geprojecteerde risicobronnen

Binnen het bestemmingsplan zijn een tweetal locaties aangewezen als bedrijvenlocatie. Binnen deze locaties zouden zich risicobedrijven kunnen vestigen indien deze niet expliciet zijn uitgesloten. Derhalve is in de planregels expliciet opgenomen dat zowel Bevi bedrijven alsmede bedrijven die een plaatsgebonden risico contour hebben van 10^{-6} per jaar die tot buiten de inrichtingsgrens kan reiken worden uitgesloten.

5. Conclusie en aanbeveling

Het projectbureau externe veiligheid van de Regio Stedendriehoek heeft de externe veiligheid voor het bestemmingsplan Warnsveld kom Zuid gemeente Zutphen beoordeeld. Binnen het plangebied zijn geen relevante risicobronnen aanwezig. De risicobronnen gelegen in de nabijheid van het plangebied leggen geen belemmering op. Externe veiligheid vormt dan ook geen belemmering voor de vaststelling van het plan.

Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe bouwtitels. Dit betekent dat het groepsrisico ten gevolge van dit plan niet toeneemt. Op grond van artikel 13 van het Besluit externe Veiligheid inrichtingen is het derhalve niet noodzakelijk om de Commandant van de regionale brandweer (VNOG) in de gelegenheid te stellen advies uit te brengen over het Groepsrisico in het licht van rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Wij adviseren echter wel om het ontwerpbestemmingsplan ter kennisgeving naar de VNOG te zenden.

Het bestemmingsplan voorziet in een tweetal bedrijvenlocaties. Wij adviseren om de volgende planregel in het bestemmingsplan op te nemen:

Bedrijven zijn niet toegestaan die een plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar hebben welke tot buiten de inrichtingsgrens reikt, alsmede de inrichtingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

In de bijlage is een tekstvoorstel opgenomen voor het bestemmingsplan.

Met vriendelijke groet,
Projectbureau Externe Veiligheid Regio Stedendriehoek.

Liesbeth Spoelma
Coördinator

- *Tekstvoorstel: Toelichting Bestemmingsplan Warnsveld kom Zuid Zutphen*
- *Bijlage 1: Risico-informatie hogedrukaardgastransportleiding*

Tekstvoorstel:

Toelichting bestemmingsplan Warnsveld Kom Zuid te Zutphen

05 april 2010

TOELICHTING

behorende bij het bestemmingsplan Warnsveld Kom Zuid Zutphen

Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Voor de beoordeling van de risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen dient op dit moment de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen te worden gehanteerd. Op dit moment wordt echter wel gewerkt aan nieuwe wet- en regelgeving, met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen gelden in principe nog de 'Circulaire zonering langs hogedrukaardgasleidingen' en de notitie van RIVM 'Risicoafstanden voor buisleidingen van brandbare K1, K2 en K3 vloeistoffen'. Op dit moment wordt echter wel gewerkt aan nieuwe wet- en regelgeving, met als uitvloeisel de AMvB Buisleidingen. De minister van VROM heeft geadviseerd om ten aanzien van hogedrukaardgasleidingen al uit te gaan van het nieuwe toetsingskader van deze AMvB, in plaats van de 'circulaire zonering langs hogedrukaardgasleidingen'.

Onderzoeksresultaten

Bedrijven

In de nabijheid van dan wel binnen het plangebied van Warnsveld Kom Zuid bevinden zich geen bedrijven die vallen onder de werkingssfeer van het Bevi.

Buisleidingen

In de nabijheid van het plangebied bevindt zich een hogedrukaardgastransportleiding.

Transport gevaarlijke stoffen

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich de provinciale weg N348, een doorgaande route voor transport van gevaarlijke stoffen.

Uit de resultaten zoals opgenomen in de notitie 'advies externe veiligheid bestemmingsplan Warnsveld Kom Zuid Zutphen' (d.d. 1 april 2010) die door het Projectbureau Externe Veiligheid van de Regio Stedendriehoek is opgesteld blijkt dat er geen sprake is van een plaatsgebonden risicocontour dan wel van een significant groepsrisico voor zowel de aardgastransportleiding als de provinciale weg.

Aangezien geen nieuwe bouwtitels worden toegestaan is er geen sprake van een toename van het groepsrisico. Derhalve is een nadere verantwoording niet noodzakelijk. In de bijlage is de uitgebreidere onderbouwing zoals opgesteld door het Projectbureau externe veiligheid van de Regio Stedendriehoek opgenomen. Ten aanzien van de reeds toegestane bedrijfslocaties is een aanvullende planregel opgenomen:

"Bedrijven zijn niet toegestaan die een plaatsgebonden risico 10^6 per jaar hebben welke tot buiten de inrichtingsgrens reikt, alsmede de inrichtingen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen."